

Code of Conduct

1. Inleiding

Normen en waarden bij de beoefening van het rugby zijn heel belangrijk. De NRB wil actief werken aan de bewustwording bij spelers, begeleiders, trainers, supporters en ouders/verzorgers op dit vlak. Rugby moet een ontmoetingsplaats zijn en blijven waar sporters gezamenlijk met plezier en voldoening kunnen spelen. Dit vraagt om duidelijke gedragsregels, welke door Bestuur en Commissies actief worden uitgedragen. Vooral de trainers, begeleiders en ouders/verzorgers hebben een belangrijke verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie voor wat betreft het uitdragen en bewaken van gedragsregels. Daarnaast hebben de senioren binnen de vereniging een duidelijke voorbeeldfunctie. Bij overtreding van de regels kunnen sancties volgen.

2. Algemeen

De gedragscode geldt voor alle leden en bezoekers bij de rugbyvereniging. Voor iedereen (senioren, jeugdleden, spelers, trainers, begeleiders, supporters, ouders/verzorgers, bezoekers, overige doelgroepen) gelden specifieke gedragsregels.

3. Doelstelling

De NRB wil alle leden binnen hun persoonlijke mogelijkheden zo goed mogelijk laten genieten van rugby. Enthousiasme, ontspanning en plezier zijn daarbij de belangrijkste elementen. Het streven is om alle teams op een dusdanig niveau aan de competitie te laten deelnemen dat voldoende uitdaging biedt om beter te gaan rugbyen. Door ontwikkeling van zowel het rugbyspel als het verenigingsgevoel willen we bewerkstelligen dat de rugbysport normen en waarden actief uitdraagt.

Over wie gaat het?

Iedereen die lid is van de NRB, moet van de gedragscode op de hoogte zijn. Voor jeugdleden geldt bovendien dat ook de ouders/verzorgers op de hoogte moeten zijn van de gedragscode. De gedragscode moet door iedereen bij de NRB worden uitgedragen en nageleefd, zodat ook bezoekers en supporters zich aan de gedragsregels houden. We moeten elkaar hierop kunnen en durven aanspreken. Goede omgangsvormen vormen het uitgangspunt voor ons handelen.

Waarover gaat het?

Het gaat over hoe we met elkaar om willen gaan. En over regels. Het gaat over wat we normaal vinden en niet normaal vinden. We noemen dit: Normen en Waarden. Eerst proberen we duidelijk te krijgen wat de regels zijn. Daarna spreek je met iedereen af wat we daaronder verstaan (wat is normaal en wat is niet normaal). Wat gebeurt er als iemand zich niet aan de regels van de gedragscode houdt? We nemen dan maatregelen, zoals het aanspreken van betrokkenen of het opleggen van sancties.

4. Algemene gedragsregels

De NRB vraagt nadrukkelijk aandacht voor normen en waarden tijdens en na de beoefening van de rugbysport. Hieronder volgt een aantal algemene regels die zowel op het rugby als op het gebruik en het betreden van het rugbycomplex van toepassing zijn.

Wat zijn onze uitgangspunten?

Rugby is een teamsport, die je met elkaar en met de tegenstander gezamenlijk beoefent. Zonder samenspel geen Rugby en zonder tegenstander geen Rugby.

- We sporten met elkaar, dus ook met de tegenstander.
- We gedragen ons altijd sportief, ook als anderen minder sportief zijn.
- We hebben altijd respect voor de scheidsrechter, ook als deze een fout maakt.
- De winnaar is degene die ook tegen zijn verlies kan.
- Rugby is er voor iedereen; niet alleen voor uitblinkers.
- Bij een teamsport is de speler er voor het team en het team is er voor de speler.
- Door rugby leren mensen hun grenzen ontdekken en verleggen.
- Rugby geeft mensen zelfkennis en zelfvertrouwen.

Op en rond het sportcomplex

Het sportcomplex is van ons allemaal. Wees er zuinig op en zorg, dat het netjes blijft. Denk daarbij in ieder geval aan de volgende punten:

- Maken we rommel, dan ruimen we dat zelf op.
- Er wordt geen glas- en aardewerk mee naar buiten genomen. Ga je op het terras zitten, dan is dat geen probleem, maar breng het dan zelf even terug.
- Zitten doen we op de daarvoor bestemde stoelen, dus niet op tafels.
- Velden zijn geen oversteekplaats, maar zijn om op te rugbyen. Loop dus om het veld heen als je naar de andere kant moet.
- Blijf achter de hekken / reclameborden tijdens een wedstrijd.
- Rugbyschoenen zijn niet toegestaan in de kantine.
- Honden dienen aangelijnd te zijn.
- Fietsen en brommers worden in de daarvoor bestemde rekken in de fietsenstalling geplaatst.
- Auto's worden geparkeerd op het daarvoor bedoelde parkeerterrein.
- De toegangen naar de velden in het belang van de veiligheid vrijhouden.
- Matig je snelheid in de nabijheid van het sportcomplex.
- Meld eventuele beschadigingen of gevaarlijke situaties bij een van de bestuursleden.

Degene die zich hier niet aan houdt, wordt op dat gedrag aangesproken.

5. Gedragsregels voor de speler

De speler:

- Is sportief, vertoont teamgeest als onderdeel van een team en helpt en steunt zijn medespelers in het veld.
- Neemt zoveel mogelijk deel aan alle trainingen en wedstrijden en meldt zich tijdig af bij trainer / leider als niet aan de training of de wedstrijd kan worden deelgenomen.
- Is bij de training minimaal 15 minuten voor aanvang aanwezig.
- Is voor een wedstrijd op het aangegeven verzameltijd aanwezig.
- Tijdens de trainingen en wedstrijden is een mondbeschermer (bitje) verplicht.
- Heeft respect voor de tegenstander, de referee, de leider en het publiek.
- Accepteert de beslissingen van de scheidsrechter en de grensrechters ook al is de speler het daar niet mee eens.
- Is zuinig op alle materialen die gebruikt worden, dus ook op de velden en kleedkamers.
- Klopt vuile schoenen buiten de kleedkamer uit en maakt ze schoon alvorens de kleedkamer in te gaan.
- Dient na training en wedstrijd te douchen.
- Helpt desgevraagd mee met schoonmaken van de kleedkamer.
- Meldt aan de leider of vertegenwoordiger van de vereniging als iets kapot is gegaan.
- Laat geen waardevolle spullen achter in de kleedkamer, maar geeft deze in bewaring bij de trainer of begeleider.
- Helpt desgevraagd mee met het verzamelen van materialen na de training. Dit geldt ook voor ballen die in of over de sloot cq bosjes worden getrapt.

Komt een speler niet naar de training en/of wedstrijd zonder tijdig af te melden dan bepaalt een trainer of begeleider of de speler al of niet bij de volgende wedstrijd mag rugbyen.

6. Gedrageregels voor de spelers en leden ten opzichte van de arbitrage

Zonder scheidsrechter geen wedstrijd.

(80% van de net opgeleide scheidsrechters stopt na één jaar)

Met arbitrage worden de scheidsrechter en de grensrechters bedoeld.

Alle leden van een rugbyvereniging zijn verantwoordelijk voor het gedrag ten opzichte van de arbitrage.

Onder misplaatst gedrag wordt verstaan:

1. verbaal of fysiek geweld
2. intimidatie
3. discriminatie

Alle leden leveren voldoende inspanningen om de reputatie van de vereniging in ere te houden. Indien een lid zich aan misplaatst gedrag schuldig maakt zal deze op zijn of haar gedrag worden aangesproken.

Hoe te handelen bij misplaatst gedrag voor, tijdens en na de wedstrijd

- de speler wordt overeenkomstig zijn gedrag bestraft (gele of rode kaart, penalty of uit het veld zending).
- Indien bestuursleden, trainers, toeschouwers en andere leden het niet eens zijn met de beslissing van de scheidsrechter onthouden zij zich van misplaatst gedrag.
- Na de wedstrijd kan de scheidsrechter de gelegenheid geven om in gesprek te gaan met één of twee leden van de vereniging. Deze leden zijn vooraf aangewezen en dienen de normale, gangbare beleefdheidsnormen in acht te nemen.

Procedure bij escalatie

Bij fysiek geweld tegen de arbitrage

1. wedstrijd direct staken
2. aangifte bij de politie
3. rapport zenden naar arbitrage Tucht Commissie NRB

Bij fysieke of verbale dreiging tegen de arbitrage

1. aangewezen lid van de vereniging verwijdert de overtreder
2. rapport zenden naar arbitrage Tucht Commissie NRB
3. bij herhaling wordt de wedstrijd gestaakt

Bij persoonlijke verbale belediging

- 7 spel stilleggen en aangewezen lid van de vereniging verwijderd boosdoener van het complex

Indien bovenstaande escalaties zich enkele malen herhalen bij een vereniging, zal de indeler van de competitie geen scheidsrechter meer toewijzen.

7 Gedragsregels voor de trainer/begeleider

Alle gedragsregels van anderen zijn uiteraard ook op de begeleiders en trainers van toepassing.

De trainer/begeleider:

- Heeft een voorbeeldfunctie voor het team.
- Heeft respect voor spelers, ouders/verzorgers, scheidsrechters, grensrechters en tegenstanders.
- Is op tijd aanwezig voor uit- en thuiswedstrijden.
- Ontvangt de (leiders van de) tegenpartij en de scheidsrechter.
- Verzorgt in overleg met de trainer de opstelling en coaching van het team tijdens de wedstrijden.
- Zorgt voor toezicht in de kleedkamer zowel uit als thuis.
- Is verantwoordelijk voor het wedstrijd materiaal (kleding, EHBO, ballen, waterzak).
- Is verantwoordelijk voor het regelen van het vervoer bij uitwedstrijden.
- Verzorgt het invullen en verder afhandelen van het wedstrijdformulier.
- Behandelt elke jeugdlid als gelijke, zowel buiten als op het veld.
- Gebruikt geen alcohol en geen tabak tijdens het begeleiden van een team.
- Laat na de training of wedstrijd het veld netjes achter, en verwijdert de materialen van het veld.
- Zorgt voor het schoonmaken van de kleedkamer zowel uit als thuis.
- Deelneemt aan de begeleidersvergaderingen en eventuele andere overlegvormen die binnen de vereniging worden georganiseerd.
- Zorgt bij afgelasting of wijziging van een wedstrijd voor tijdige kennisgeving aan de spelers.
- Rapporteert wangedrag of andere problemen aan een bestuurslid van de vereniging. Bij wangedrag van de jeugdspelers worden tevens de ouders/verzorgers ingelicht.
- Brengt spelers passie bij voor het spel.
- Behandelt elke jeugdlid als gelijke, zowel buiten als op het veld.

8 Gedragsregels voor de ouders/verzorgers van de jeugdspeler

Alle gedragsregels van anderen zijn uiteraard ook op de ouders/verzorgers van toepassing.

De ouder/verzorger:

- Is een goed supporter en geeft het goede voorbeeld door respect te hebben voor iedereen op en om het veld.
- Blijft tijdens de wedstrijd achter de hekken/reclameborden en/of buiten de lijnen van het veld (op een half veld liefst aan de kopkanten).
- Houdt zich afzijdig ten opzichte van de begeleiding van het team door trainers en begeleiders (en komt dus ook niet in de kleedkamer tijdens de rustpauze tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de begeleiding).

Van de ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij:

- Spelers positief aanmoedigen, maar geen technische en tactische aanwijzingen geven.
- Helpen bij het vervoer van het team naar een uitwedstrijd.
- Er voor zorgen dat zoon/dochter op tijd aanwezig is voor een training of een wedstrijd.
- Er op toe zien dat zoon/dochter zich op tijd afmeldt voor een training of een wedstrijd.
- Op tijd de contributie voldoen.
- Voor een geldende ziektekostenverzekering voor de zoon/dochter zorgt.
- Kritiek, op- en/of aanmerkingen op training, begeleiding of organisatie kan worden gemeld bij de desbetreffende coördinator, contactpersoon of vertegenwoordiger van de vereniging.
- Draagt zorg voor adequate kleding, schoeisel en mondbeschermer.
- Informeert de Jeugdbegeleiding over bijzonderheden van hun kind, indien van invloed op veiligheid, gezondheid of welzijn van het kind tijdens wedstrijd en/of training.

9 Gedragsregels voor de vrijwilliger

Voor elke vrijwilliger, wel of niet met rugby betrokken, geldt dat zij een belangrijke rol spelen in het slagen van de gedragscode. Een belangrijk voorbeeld natuurlijk, maar, zoals hieronder benoemd, ook de vrijwilliger maakt afspraken met de club.

De vrijwilliger:

- Dient er op toe te zien dat de ruimtes die gebruikt worden tijdens de activiteiten netjes en schoon worden achtergelaten.
- Neemt bij constatering van wangedrag, overtredingen van de gedragscode e.d. contact op met de begeleider van het desbetreffende team of indien dit niet mogelijk is met een vertegenwoordiger van de vereniging.
- Fungeert als voorbeeld en gedraagt zich te allen tijde sportief.
- Maakt geen opzettelijke verbale of nonverbale beledigingen naar anderen, kwetst niemand opzettelijk.
- Heeft respect voor anderen en is zuinig op kleding en materialen van de vereniging.

10 Alcohol, tabak en drugs

Het geven van het goede voorbeeld door volwassenen is van groot belang. Omdat het voorbeeld niet alleen volwassenen betreft, maar in heel veel gevallen juist jonge kinderen, dienen onderstaande zaken apart genoemd te worden:

- Alcohol en tabak zijn middelen die onze gezondheid schaden. Gebruik ze met mate en zeker niet op het veld of in de kleedkamers. Wees er van bewust dat het gebruik van alcohol en tabak in het bijzijn van jeugd een slecht voorbeeld is voor de kinderen.
- Het nuttigen van alcoholische dranken in het Clubhuis kantine is op zaterdag voor 12:00 niet gewenst.
- Het is ten strengste verboden te roken in de kleedkamers.
- Drugsbezit en drugsgebruik in en om het sportveld is niet toegestaan en zal direct leiden tot een veld/complex verbod.

Discriminatie, schelden, grof taalgebruik, treiteren, pesten, irriteren of kwetsen van wie dan ook wordt niet geaccepteerd en kunnen aanleiding zijn voor sancties.

In januari 2007 worden deze Gedragsregels geëvalueerd.

In die gevallen waar de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van het bestuur in de geest hiervan te handelen.

Bron: ARC1890 - Amstelveen, 9 september 2006

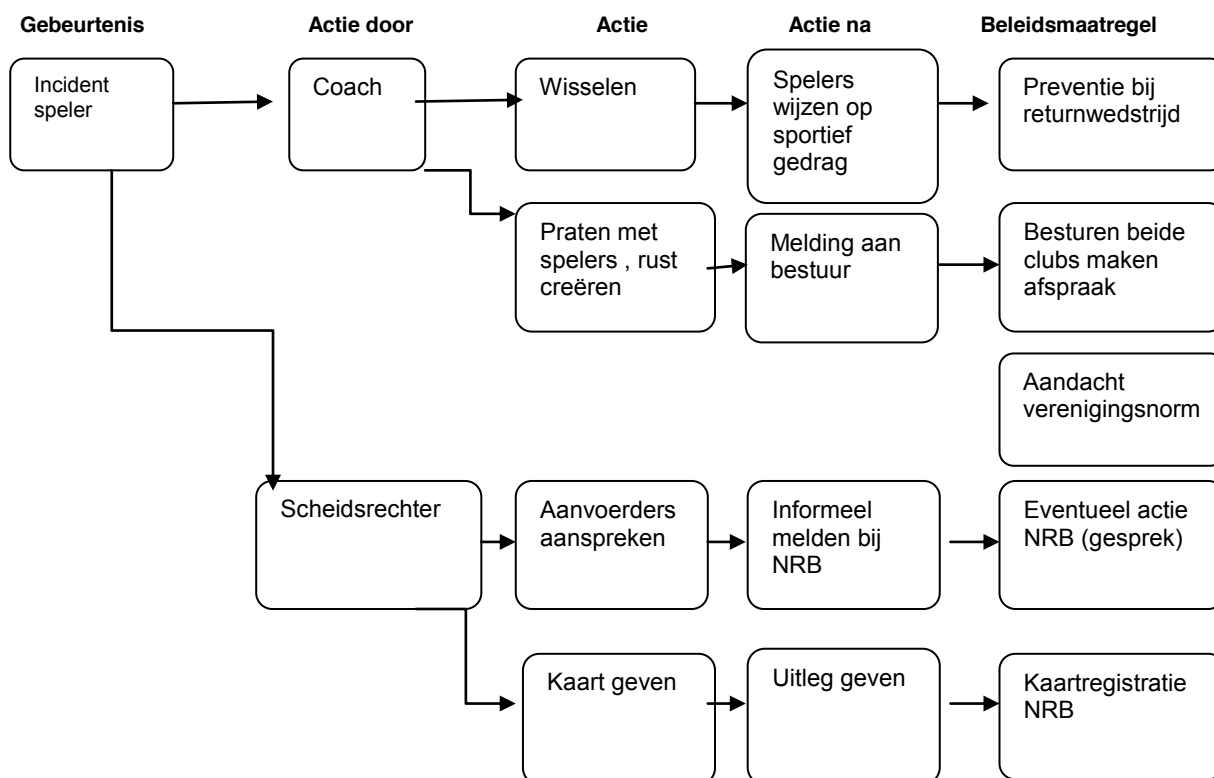
Praktijkvoorbeelden uitgewerkt
naar doelgroep (naar een idee van de KNHB/KNKV)

Bijlagen

Doelgroep: spelers

Gedrag: fysiek en verbaal wangedrag spelers en reactie toeschouwers

“... spelers en coach van vereniging Z scholden op de spelers van vereniging Y én de scheidsrechter. Er werden harde overtredingen gemaakt en verbaal werd het nodige gezegd. Eén van de spelers van vereniging Y was het zat en schopte een speler van vereniging Z. Toen ging het helemaal mis. Na afloop van de wedstrijd werd de sfeer tussen spelers, ouders en de scheidsrechter nog grimmiger en werden er dreigementen geuit. Beide coaches hielden zich rustig en lieten de zaken gebeuren. Vereniging Y heeft aangegeven de uitwedstrijd niet te gaan spelen. Hoe kunnen we handelen bij dergelijke voorvallen?”

Welke van onze doelgroepen zijn bij dit incident betrokken:

- Spelers
- Coaches
- Scheidsrechters
- Toeschouwers

Mogelijke acties tijdens de wedstrijd:

Coaches kunnen:

- tijdens het spel de spelers wisselen, indien zij merken dat bepaalde spelers de spanning te veel wordt;
- in de rust met de spelers praten;
- contact zoeken met de coach van de tegenpartij.

Scheidsrechters kunnen:

- de aanvoerders bij zich roepen en tot rust manen;
- indien dit niet het gewenste resultaat heeft kunnen zij spelers een gele/rode kaart geven.

Mogelijke acties na de wedstrijd:

- coaches wijzen de spelers op sportief gedrag;
- ouders kunnen ditzelfde doen, voortvloeiend uit maatschappelijke normen en waarden;
- scheidsrechters kunnen in een nagesprek met coaches en/of spelers aangeven waarom voor bepaalde zaken gefloten wordt zodat begrip én regiekennis ontstaat en groeit.

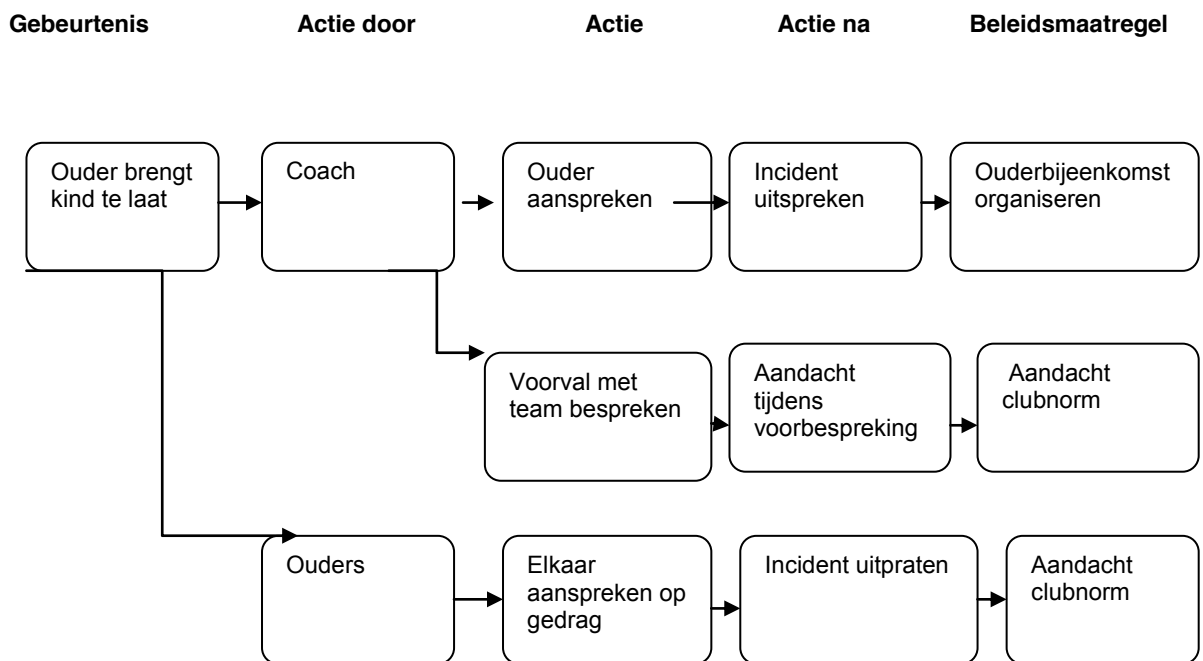
Voorbeelden van acties die preventief kunnen werken voor een volgende wedstrijd:

- Het verenigingsbestuur kan de coaches (van de vereniging of alleen van het betreffende team) bij elkaar roepen voor een overleg waarin gekeken wordt wat er precies is gebeurd. Aan de hand daarvan kan bepaald worden hoe de volgende keer in een eerder stadium ingegrepen kan worden. Het is bijvoorbeeld aan te raden in de teambespreking voor de wedstrijd uitgebreid aandacht te besteden aan de mogelijke ontwikkelingen zodat de spelers in het veld niet voor verrassingen komen te staan.
  - De coaches kunnen ook tijdens de training of in de voorbespreking aandacht besteden aan sportief gedrag vóór, tijdens en na de wedstrijd.
  - Onderdeel daarvan kan zijn: spelers kan geleerd worden om te incasseren zodat ze bij wijze van spreken aangeven dat het mis dreigt te gaan. Een coach heeft per slot van rekening maar één paar ogen!
  - Na een situatie als boven beschreven is het verstandig als verenigingsbesturen onderling contact leggen. Zo kan gekeken worden wat te doen om herhaling te voorkomen. Vaak is het zo dat als een team uitspeelt en er gebeurt iets dergelijks het bestuur van die vereniging dat niet hoort. Bel eens een collega-bestuurder, maak het geval bespreekbaar en probeer voor de returnwedstrijd afspraken te maken. Zo wordt voorkomen dat de sfeer al bij voorbaat gespannen is.
  - In het algemeen is het verstandig om zaken die gebeuren binnen de vereniging te communiceren en de mogelijke oplossingen en tips ter voorkoming te blijven herhalen. Uiteraard hoeven "overtreders" niet aan de schandpaal!
- Anoniem gemaakte gebeurtenissen laten net zo goed zien wat er gebeurt.

Doelgroep: ouders

Gedrag: grof taalgebruik naar coach

Zaterdagochtend brengt een vader zijn zoon/dochter naar de rugbyclub. Het kind speelt bij de benjamins. Door toestanden thuis is hij een half uur later dan afgesproken. De coach van het team spreekt de vader hierop aan. Er ontstaat onenigheid waarop de vader in het bijzijn van de kinderen de coach bijzonder grof te woord staat.

Welke van onze doelgroepen zijn bij dit incident betrokken:

- Spelers
- Coach
- Ouders

Mogelijke acties naar aanleiding van het incident:

Coach kan:

- Ondanks zijn 'woede' eerst proberen te achterhalen wat de oorzaak is van het te laat komen;
- De ouder aangeven wat het gevolg is van het te laat komen;
- Vervolgens de ouder al dan niet aanspreken op zijn gedrag;
- Contact zoeken met het bestuur van de vereniging: het bestuur kan hierop eventueel actie ondernemen richting de ouder in de vorm van een gesprek;
- Het voorval met het team bespreken, zodat het én uit de wereld is én preventief werkt naar andere ouders.

Ouders kunnen:

- elkaar aanspreken op (wan)gedrag en corrigerend optreden;
- hun kinderen uitleg geven over de afspraken die gelden rond een rugbywedstrijd (verzamelen, spelregels, tenue, etc.);
- het voorval met hun eigen kind bespreken.

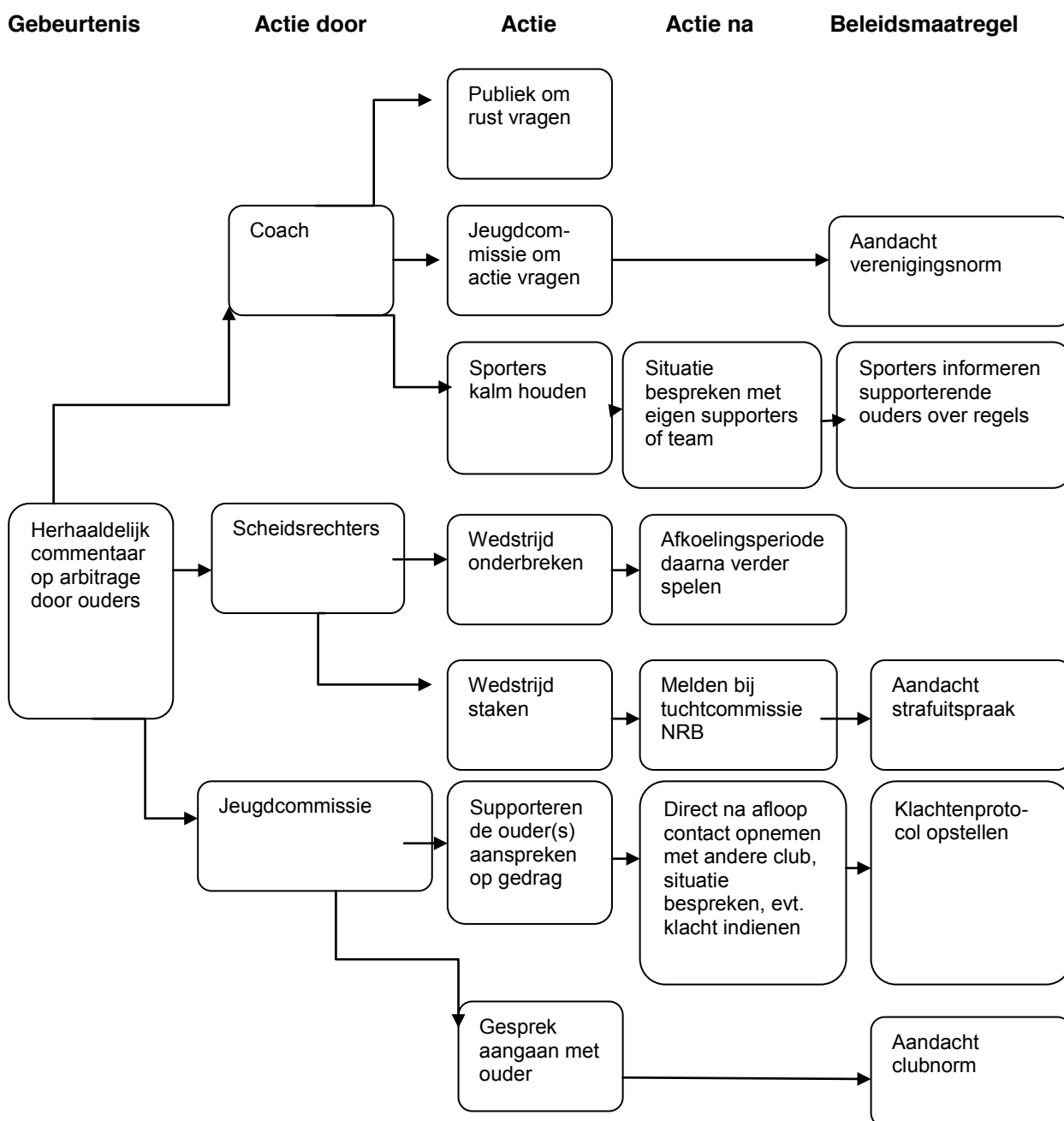
Voorbeelden van acties die preventief kunnen werken:

- De vereniging kan voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders organiseren. Hier kan aandacht besteed worden en uitleg worden gegeven over de regels die gelden bij en rond rugbywedstrijden en trainingen. Bijvoorbeeld: op tijd komen, juiste tenue, tijdig afmelden, spelregels.
- Het verenigingsbestuur kan de ouder en de coach uitnodigen voor een gesprek waarin aan de orde komt wat er precies is gebeurd. Aan de hand daarvan kan bepaald worden welke stappen er ondernomen kunnen worden om herhaling van een dergelijk incident te voorkomen.
- De coach doet er goed aan bij de jeugd consequent aandacht te besteden aan de (spel)regels van rugby. Zo weten kinderen zelf dat te laat komen niet hoort.
- De coach doet er goed aan ouders waarvan kinderen te laat komen daar direct, van het begin af aan, op te wijzen.
- In het algemeen is het nuttig om regels en afspraken die binnen de vereniging en binnen het team gelden te communiceren in het clubblad of de website.

Doelgroep: ouders

Gedrag: beledigend taalgebruik naar de scheidsrechter

De vader van een jeugdspeler, roept herhaaldelijk vanaf de zijlijn 'zet die bril eens op scheids'. De toon wordt luider en agressiever, zodanig dat zowel de spelers als de scheidsrechter daardoor afgeleid raken. Bij de eerste paar zinnen werd er alleen gekeken door andere supportende ouders en kinderen. De betreffende vader is nog niet aangesproken. Ouders praten er onderling over, maar draaien het hoofd weg als hij ze aankijkt.

•
Welke van onze doelgroepen zijn bij dit incident betrokken:

- Coach
- Scheidsrechters
- Jeugdcommissie

•
Mogelijke acties naar aanleiding van dit incident:

Tijdens de wedstrijd:

Het jeugdcommissielid kan:

- Zodra de vader weer verbaal tekeer gaat er direct op afstappen en vragen of de vader even meegaat (even apart nemen dus).
  - Terwijl u apart staat met de vader (of beter: zitten): zeg wat u vanaf de zijlijn hoorde, bijv. 'ik hoorde u "zet die bril eens op scheids" zeggen, klopt dat?' Spreek de ontkenningen niet tegen, maar negeer die.
  - Wijs de vader op de consequenties van zijn gedrag voor hemzelf, zijn kind, de sporters en voor de club. Indien er geen begrip wordt getoond: geef een waarschuwing. Negeer de protesten tegen de waarschuwing en houdt het vooral kort.
- Houd een oogje in het zeil en noteer eventueel wat u ziet of hoort. Als de situatie verbetert in de wedstrijd er na afloop toch even op terugkomen. Indien het gedrag niet verbetert en er onrust ontstaat, de vader verzoeken om de zijlijn te verlaten.

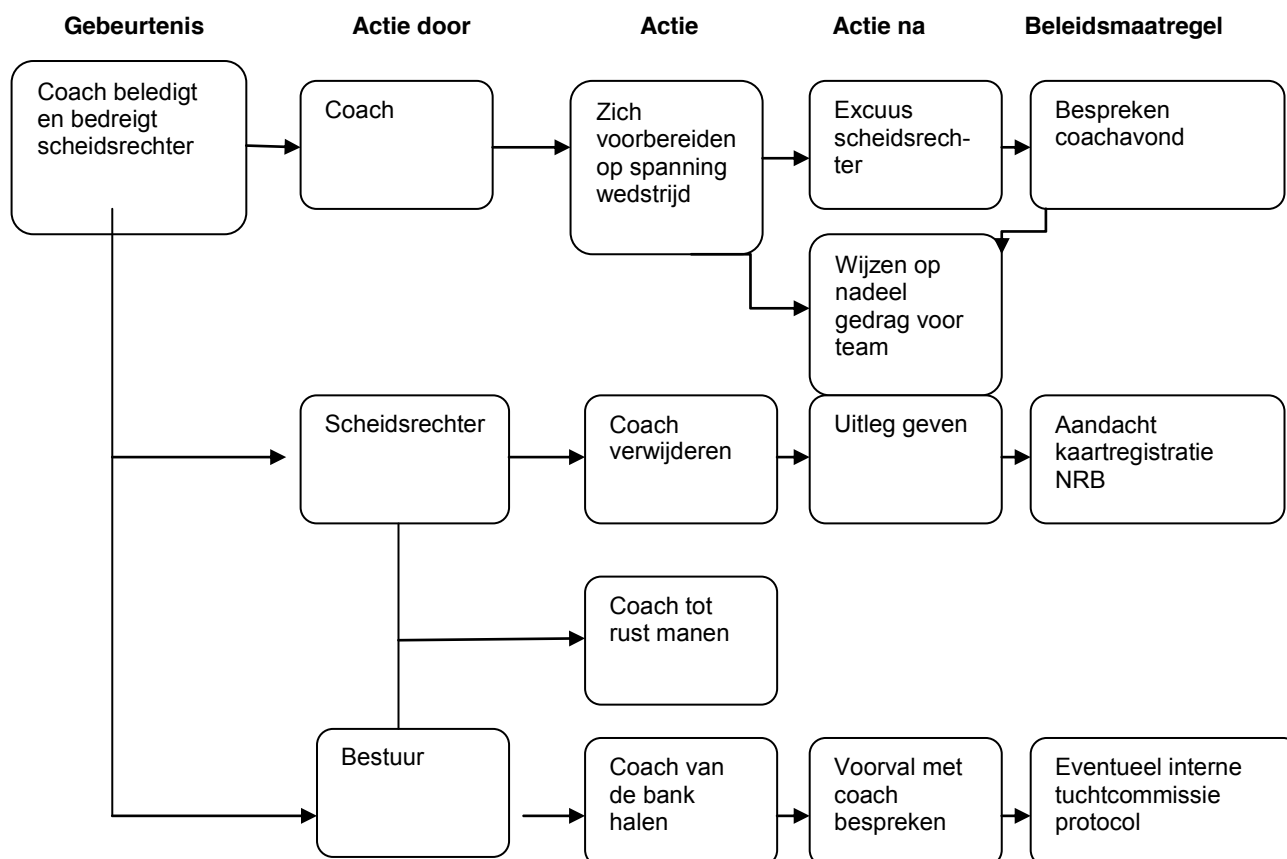
•
Na de wedstrijd:

- Zeg wat u in de wedstrijd ziet/zag gebeuren, waarover u tevreden was en waarover u ontevreden was.
  - Tevreden bijv.: "Uw zoon miste een paar tackels, maar u bleef positief en moedigde hem aan om zijn best te blijven doen. Dat deed u perfect."
  - Ontevreden bijv.: "U trok voortdurend de beslissing van de scheidsrechter in twijfel, waardoor de sporters steeds vaker gingen protesteren in plaats van beter te gaan spelen."
- Zeg vooral wat hij goed deed en wat u in het vervolg liever hebt dat hij doet. Ik wil graag zien dat u:
  - vertrouwen toont in uw kind;
  - enthousiast en positief opbouwend coacht;
  - de technische aanwijzingen aan de coach overlaat;
  - niet moppert op de wedstrijdleiding;
  - uw kind na afloop een schouderklop geeft.
- Over de situatie met de vader bij de jeugdcommissie van de andere vereniging (telefonisch dan wel schriftelijk) verslag doen.
- Bij de sportbond melding doen van het incident, hoe klein dat ook was.
- Tijdens de eerstvolgende interne jeugdcommissievergadering op de agenda zetten en eventueel als casus aankaarten tijdens een regiobijeenkomst (in overleg met de andere vereniging afstemmen).
- Indien er geen klachtenprotocol is, er een ontwikkelen.

Doelgroep: coach

Overtreding: belediging en bedreiging scheidsrechter

‘Tijdens een wedstrijd om het kampioensschap in de tweede klasse heeft een coach een rode kaart gekregen wegens beledigende opmerkingen over en naar de scheidsrechter. Het team van de coach heeft de kampioenswedstrijd ‘dik’ verloren. Tijdens de nabespreking van de wedstrijd tussen de scheidsrechter met de beoordelaar kwam de coach geheel over zijn toeren naar binnen gerend waarbij hij de scheidsrechters liet weten dat ‘als hij een volgende wedstrijd van zijn vereniging fluit, hij de scheidsrechter persoonlijk van het veld zou trappen’.

Welke van onze doelgroepen zijn bij dit incident betrokken:

- Coach
- Scheidsrechters
- Bestuurders

Mogelijke acties naar aanleiding van het incident:

Coach kan:

- Indien hij merkt dat de spanning hem teveel wordt iemand vragen het coachen (tijdelijk) van hem over te nemen
- Zijn excuus maken richting de scheidsrechters na afloop van de wedstrijd.
- Zijn frustratie over het verloop van de wedstrijd niet afreageren op de scheidsrechters.

Scheidsrechters kunnen:

- De coach tot rust manen
- De aanvoerder bij zich roepen en vragen de coach tot rust te manen
- Melding maken van het wangedrag van de coach op het wedstrijdformulier

Bestuurders kunnen:

- In de rust de coach sussend toespreken
- Preventief aan het begin van het seizoen met de coaches doornemen welk gedrag zij van een coach niet tolereren
- Uitleggen dat wangedrag van de coach van invloed is op het wangedrag van de spelers

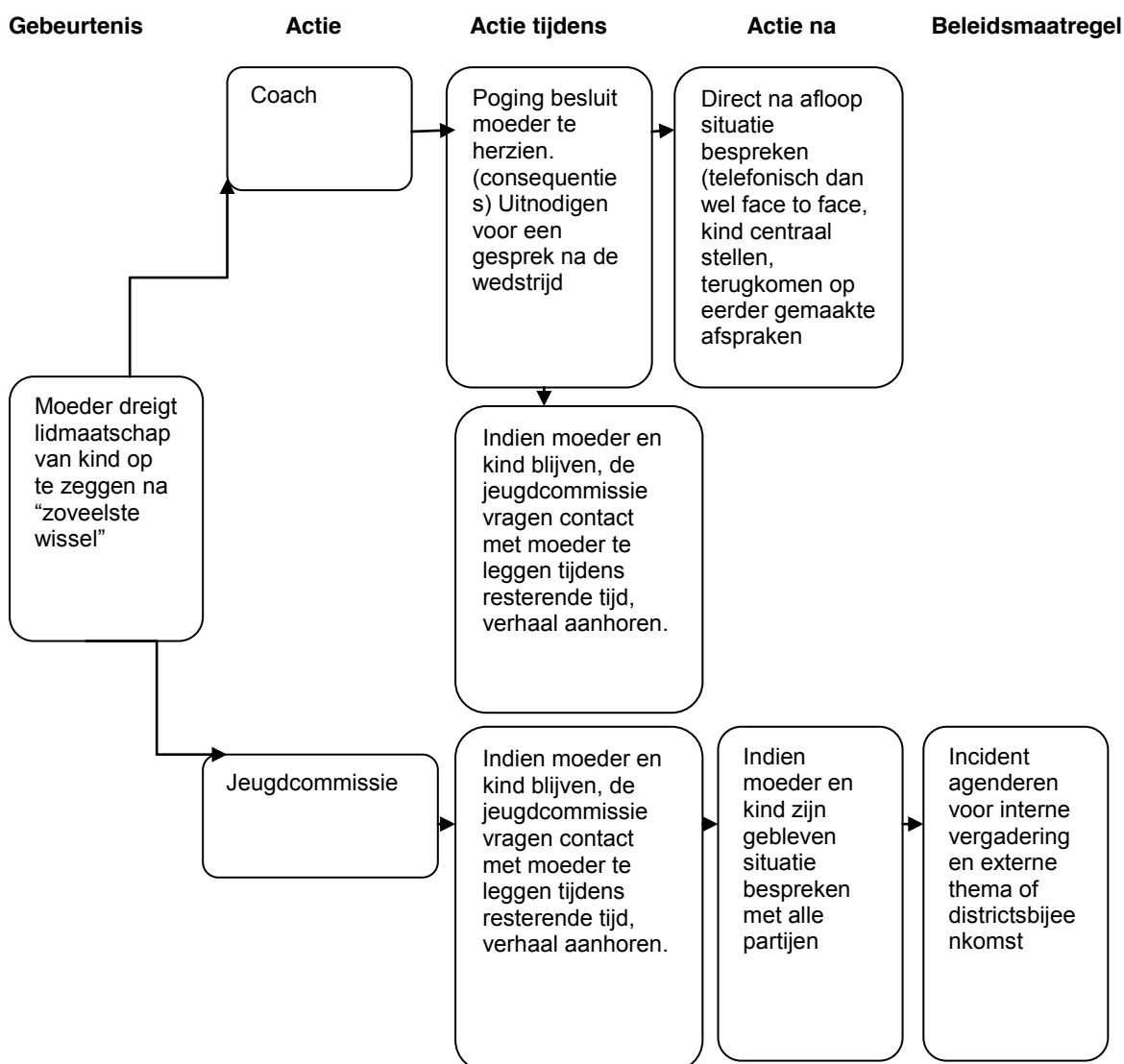
Voorbeelden van acties die preventief kunnen werken voor een volgende wedstrijd:

- Het verenigingsbestuur kan de coach uitnodigen voor een gesprek waarin aan de orde komt wat er precies is gebeurd. Aan de hand daarvan kan bepaald worden welke stappen er ondernomen kunnen worden om herhaling van een dergelijk incident te voorkomen.
- Op een (te organiseren) coachavond kan de vereniging aandacht besteden aan gedrag van coaches en hierbij verwijzen naar de geldende verenigingsnorm.
- Scheidsrechters kunnen de zaak achteraf bespreken met de coach en/of bestuurders en melden dat dergelijk gedrag niet door de beugel kan en hen verzoeken hier op de vereniging aandacht aan te besteden.

Doelgroep: ouders

Gebeurtenis: oneens met wisselbeleid

Een jeugdspeler is vlak voor de rust gewisseld en komt op de bank te zitten. Tijdens eerdere wedstrijden is de speler ook al gewisseld. Voor de moeder van de speler is de maat vol en ze is het niet eens met deze beslissing en maant haar zoon – terwijl ze naar de kleedkamer lopen - om in de rust haar spullen te pakken en mee naar huis te gaan. De coach vangt de woorden op en vindt dat hij moet ingrijpen.

Tijdens (begin van de rust, voor het betreden van de kleedkamer):

Stap 1 Moeder en speler even apart nemen. Terwijl u apart staat met de moeder (of beter: zitten): zeg wat u hoorde, bijv. "ga je spullen maar pakken, we gaan hier snel weg", klopt dat?' Spreek de ontkenningen niet tegen, maar negeer die.

Stap 2 Vraag naar de motivatie om te vertrekken. Luister aandachtig en neem non-verbaal gedrag waar (van moeder en zoon). Vat eventueel samen en toon begrip.

Stap 3 Wijs de moeder op de consequenties van haar gedrag (bederf plezier zoon), het weglopen van de zoon

tijdens de wedstrijd (ondanks wissel: team wordt in de steek gelaten) en voor de club. Als moeder besluit om te

blijven: stap 4. Indien moeder bij het besluit blijft om te vertrekken, aangeven dat u telefonisch contact opneemt

om de situatie te bespreken. Aandringen om te blijven heeft geen zin.

Stap 4 Vraag iemand van de jeugdcommissie om tijdens de resterende tijd van de wedstrijd contact te leggen met de moeder om haar verhaal te laten doen. Er na afloop op terugkomen (stap 5). Nodig alle betrokken partijen

(moeder, trainer en jeugdcommissie uit in de bestuurskamer of in een aparte bespreekruimte. Zoon wordt

tijdelijk door anderen (ouders, jeugdcommissie) opgevangen.

Naderhand (telefonisch dan wel mondeling face to face):

Stap 5 Schets uw beeld van de afgelopen tijd (wisselen en de reactie daarop). Zeg wat u in de wedstrijd ziet/zag

gebeuren, waarover u tevreden was en waarover u ontevreden was.

Stap 6 Laat haar versie van het verhaal horen en vraag naar de beleving van de speler (verwachtingen).

Stap 7 Bekijk in hoeverre de speler centraal staat (het gaat om zijn plezier, niet om de wil van de moeder) en leg dat naast de wens/beleid vanuit de vereniging (als dat ertoe doet, bijvoorbeeld ten aanzien van wisselen).

Kom terug op de gemaakte (team)afspraken aan het begin van het seizoen.

Stap 8 Bespreken afwikkeling situatie. Komt de speler terug en zo ja, wat zijn de nieuwe afspraken? Zo nee, wat rest er dan nog te doen? Naar het team, naar de club.

Stap 9 Situatie terugkoppelen naar de jeugdcommissie. Ligt hier nog een taak? Dat is afhankelijk van de uitkomst van het gesprek tussen de coach en de moeder.

Stap 10 Tijdens de eerstvolgende interne jeugdcommissievergadering op de agenda zetten en eventueel als casus aankaarten bij een districtsbijeenkomst (in overleg met de andere vereniging afstemmen).